

Gosaikundska jezera

Viki Grošelj

Objavljeno: [revija RIKOSS](#)

V pričujočem članku nam avtor Viki Grošelj predstavlja oddaljeno gorsko pokrajino v Nepal. Oriše nam lepoto te, za Nepalce svete pokrajine, ki jo sestavljajo sedlo Lauribinayak, številna kristalna jezera in pettisočaki. Nastanek jezer nam opiše v legendi. Sam je Gosaikundska jezera obiskal večkrat, kot aklimatizacijsko točko ali pa kot izhodišče za pot v Tibet. Vedno znova ga očarajo, nam pa je v slikovitem opisu ponudil možnost, da to čudovito gorsko pokrajino podoživimo skupaj z njim.

Moje prvo srečanje s to gorsko pokrajino v Nepal sega v leto 1988. Kot predhodnica himalajske odprave na Čo Oju sem dva tedna pred ostalimi odpotoval v Katmandu, da bi pripravil vso potrebno skupno opremo, ki smo jo potrebovali za našo prvo odpravo v Tibet. Bolj ali manj uspešno sem v enem tednu iz našega katmandujskega skladišča rabljenih šotorov, kuhinjske opreme ter plezalnih pripomočkov izbrskal najnujnejše in še kolikor toliko uporabne kose. Drugi teden čakanja na ostale pa sem izkoristil za privajanje na višino oziroma tako imenovano aklimatizacijo.

Najbližjo in najhitrejšo možnost za to ponujajo Gosaikundska jezera v neposredni bližini Katmanduja. Polovico poti do izhodišča mi je uspelo prevoziti z džipom, v drugi polovici pa sem moral uporabiti lokalni prevoz. Na keson starega, že davno odsluženega kamiona, se nas je nabasalo kakih dvajset potnikov. Med gradbenim materialom, sto kokošmi v pletenih koših, dvajsetimi zaboji svežih jajc in petnajst nosaškimi tovari, si je skušal vsak zase izboriti kar se le da najbolj udoben prostor. To je bila misija nemogoče, a smo kmalu družno ugotovili, da sploh ni tako slabo. Celo zabavno in slikovito je postalo, ko se je gugajoč tovornjak sopihajoče zagrizel v številne klance pred seboj. Namesto pričakovanih dveh smo se vozili kar pet ur. Prelepi razgledi in romantična pokrajina so več kot odtehtali že kar malo ožuljene zadnjice in neprijeten smrad, ki so ga povzročale kokoši.

Kljub pozni uri sem se še istega dne iz naselja Dunče uspel dvigniti do zaselka Sing Gomba – 3200 metrov visoko. Naslednje jutro me je lepa, a ne prestrma pot vodila proti področju jezer.



Foto Viki Grošelj: Skozi rododendronove gozdove proti Gosaikundskim jezerom

To znano, za Nepalce sveto pokrajino sestavljajo 4600 metrov visoko sedlo Laurabinyak in številna kristalna jezera v njegovi okolici. Nad njimi se dvigajo pet tisoč metrov visoki vrhovi, ki so kot ustvarjeni za privajanje na višino. Z vsakim nadaljnjim korakom se je ne le večala nadmorska višina, temveč se je razprostiral tudi vse večji in veličastnejši razgled. Za menoj je ostajal mogočen pogled na več kot sedem tisoč metrov visoke vrhove verige Himalčuli in osemtisočak Manaslu, nad katerim se je sredi belega dne bleščala luna. Med meglo sem pred seboj uzrl visok slap, nad njim pa prvo jezero. Med vzpenjanjem poševno navzgor sem kmalu zagledal še naslednje. Na obali tretjega, na višini 4300 metrov, ki sem ga dosegel kako uro kasneje, se nahaja nekaj kamnitih zavetišč, ki jih v času poletnega praznovanja številni romarji uporabljajo za prenočišče. Na tisoče jih vsako leto pride sem, da se poklonijo bogu Šivi.



Foto Viki Grošelj: Gosaikundska jezera v zgodnji pomladi. Levo v ozadju 8163 metrov visoki Manaslu, desno 7236 metrov visoki Langtang Lirung

Med srkanjem čaja sem na obrežju lesketajočega se jezera razmišljal o legendi, ki pripoveduje o nastanku jezer. Hindujski bogovi so si želeli nesmrtnosti! Očitno tudi med načeloma nesmrtnimi bogovi še ni vse čisto povsem dorečeno. Mešali so vode

Grošelj, V. (2019). Gosaikundska jezera. Rikoss, 18, 1: 11-14.

oceanov v upanju, da bi našli tekočino, ki bi jim, potem ko bi jo izpili, to tudi omogočila. Med nestrpnim iskanjem so preveč razburkali mogočna vodovja in iz globin se je dvignila strupena voda. V strahu, da bi škodila drugim bogovom, jo je Šiva izpil sam. To mu je povzročilo strašanske bolečine in res hudo visoko vročino. Da bi se rešil trpljenja, se je napotil proti zasneženemu Gosaikundu. Tam je zapičil svoj trizob v pobočje. Iz nastalih odprtin je pritekla voda ter zapolnila kotanje pod gorami. Šiva se je zleknil k njim in se skušal odžejati. Kristalno čista, zdravilna voda iz jezera ga je ozdravila in mu vrnila moči. Romarji se med praznovanjem okopajo vsaj v enem izmed jezer. Verjamejo, da ima voda, tako kot v času Šive, še vedno zdravilno moč. V sredini jezera, pod gladino, je baje velika skala ovalne oblike in verniki trdijo, da na njej vidijo Šivo, kako leže počiva na postelji iz kač. Pokrajina je res videti, kot da ni iz tega sveta. Mistična, lepa in nenavadna, s svojimi zelenimi pobočji, orjaškimi monolitnimi skalami, meglicami, ki lebdijo nad njimi in številnimi jezери.



Foto Viki Grošelj: Mistična okolica tretjega jezera

V naslednjih dveh dneh sem se povzpел na večino vrhov nad jezери in se odlično aklimatiziral. Pozno popoldan pa sem se vselej spravil na sončno stran grebena in pisal, obrnjen proti soncu, ki je tonilo za obzorje. Pod menoj je žarelo srebrno jezero in pred njim nenavadne, kroglaste granitne skale, sam pa sem se čudil, kako je svet sploh lahko tako lep.

Naslednji dan sem se preko sedla spustil na položne pašnike in z njih zavil v strma pobočja nad globoko dolino. Brez konca sem hodil preko grebenov, ki so me vodili roti Katmanduju. Ovila me je megla, skozi mračne soteske so me spremljale silhuete mogočnih, z mahom poraščenih dreves, polnih plahih jerebic in kavk. Pokrajina kot nalašč za premišljevanje o sreči, o ljubezni, o tem edinem življenju, ki ga živimo in o mogočni gori, ki je čakala name. Noge so svobodno hitele svojo pot, vse niže. Misli pa svojo, vse više. Tik pred nočjo sem na ljubki jasi naletel na preprosto kočo z nekaj domačini. Dogovoril sem se za večerjo in prenočišče. Edini prostor, majhna lesena izba, je služila za kuhinjo, jedilnico, spalnico in prodajalno obenem. Eden od domačih

Grošelj, V. (2019). Gosaikundska jezera. Rikoss, 18, 1: 11-14.

se je spretno sukalo okoli ognja in pripravljalo hrano. Dim z odprtega ognjišča je prijetno ščemel v očeh. Na videz neugleden, neznan prostor mi je tisti hip ponujal največje možno udobje tega sveta.

Spat sem se spravil na ozek lesen balkon. Leže na hrbtu sem lahko opazoval zvezde na nebu, če sem se malo dvignil, pa luči Katmanduja globoko pod mano. Naslednji dan se bom spustil vanj. Šest nepozabnih dni lepote in samote je bilo za menoj. In vnaprej sem se veselil, da bom sem še prišel.

V naslednjih letih sem Gosaikundska jezera res obiskal še večkrat. Kot aklimatizacijsko pripravo za zahtevnejše odprave ali pa za pot na tibetansko visoko planoto. Pokrajino sem doživel v slepečem soncu in snežnem viharju, pa še v vsem, kar je vmes. A vselej je bilo presunljivo lepo. Nekaterim sopotnikom je bilo potovanje preko jezer celo lepše kot kasnejše potovanje po Tibetu. Krožnega potovanja iz Dunčaja do jezer in naprej do Katmanduja se ne moreš naveličati. Sploh pa še danes ne vem, kdaj je pri Gosaikundskih jezerih lepše. Ali v zgodnji pomladi, ko pot do njih vodi skozi tisoče in tisoče rododendronovih cvetov, ali v pozni jeseni, ko se v kristalnem jutru slana oklene rjavih jesenskih trav, da se slepeče bleščijo v odsevu turkizne gladine jezer. In kdaj je pogled na gorske verige Anapurn, Manasluja, Himalčulijev, Ganešev in Langtanga bolj jasen in osupljiv?

Najbrž bom že naslednje leto spet šel tja gor in skušal razrešiti to dilemo.